

Oponentský posudek bakalářské práce

Autor(ka) práce: Jan Košťál

Oponent(ka): Sylvie Bláhová

Název práce: Evropská migrační krize jako impulz k neúspěšnému šíření populismu v České republice

Jan Košťál ve své bakalářské práci analyzuje důvody neúspěchu českých populistických politických stran ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2017. V teoretické části autor nejdříve představuje dílčí znaky a charakteristiky populismu, přičemž klade důraz především na teorii Case Muddeho, který zkoumá příčiny úspěchu populistických stran. V praktické části Košťál využívá Muddeho argumentů, aby analyzoval příčiny *neúspěchu* českých populistických stran. Autor klasifikuje jednotlivé politické strany na pozadí migrační krize, přičemž za neúspěšné populistické strany, které se účastnily voleb do Poslanecké sněmovny v roce 2017 považuje Realisty, Rozumné a Svobodu a přímou demokracii.

Práci Jana Košťála, která se věnuje značně aktuální problematice populismu považuji za zdařilý počín. Za velmi povedenou považuji především teoretickou část bakalářské práce, ve které autor detailně analyzuje koncept populismu, aby v závěru sekce přijal Muddeho teorii zkoumající příčiny úspěchu populistických stran. Jakkoli chápu uvedení příkladů konkrétních populistických stran v Evropě (SYRIZA a Front National), nebylo mi nicméně jasné, jaký vliv mají zmíněné příklady na analýzu populismu v ČR. Čtenář mohl nabýt dojmu, že rozdíly mezi jednotlivými populistickými stranami (SYRIZA nalevo vs. Front National napravo) mohou hrát vliv, avšak autor tyto rozdíly v textu dále nerozvádí.

Také praktickou část práce považuji za povedenou, přesto mám několik připomínek. Jednak si nejsem jistá samotným uchopením migrační krize. Minimálně v českém případě totiž podle mě není situace tak jednoduchá, neboť na protiimigrační vlně jela také velká část tradičních politických stran (stačí si vzpomenout na fotku předsedy ODS Petra Fialy u plotu na maďarských hranicích). Bylo by tak možné se ptát, jaká je vlastně linka mezi migrační krizí a populismem v České republice...? Lze spojovat migrační krizi s populismem pouze u typicky populistických stran typu SPD nebo migrační krize vedla k populistickému směřování také v rámci tradičních stran? S tím souvisí samotný výběr stran, které autor považuje za populistické. V této souvislosti bych autora požádala, aby výběr populistických stran – tj. Realistů, Rozumných a SPD – blíže vysvětlil. Pokud totiž odhlédneme od tématu migrace, která se, jak jsem naznačila, promítla do politiky i tradičních stran, pak bychom za populistickou stranu dle Muddeho teorie mohli považovat také například Piráty.

Zaměřím-li se na samotnou analýzu třech vybraných subjektů, pak rozbor neúspěchu Realistů a Rozumných pokládám za korektní. Větší problém mám s interpretací SPD, jakožto neúspěšné populistické strany. Autor tvrdí, že neúspěch SPD souvisí především s jejím minimálním koaličním potenciálem, omezeným volebním potenciálem a s nedostatečným využitím silné medializace strany. Lze však stranu skutečně považovat za neúspěšnou? Pokud jde o volební potenciál, pak je zřejmé – jak ukazuje příklad Front National –, že vzhledem k ideové vyhraněnosti se ze své podstaty nejedná o stranu, která by oslovila všechny. Je také otázkou, zdali to, že se stranou oficiálně nikdo nechce vládnout je pro ni opravdu nevýhodou: strana reprezentuje značnou část voličů, přičemž z opozice si může udržet svůj protestní charakter (KSČM nám koneckonců posledních třicet let dokazuje, že pozice strany s minimálním koaličním potenciálem není zcela nevýhodná). Autor neúspěch strany dokládá také tím, že narazila na svůj strop a stagnuje na 10 %. Je však možné považovat daný procentuální zisk vzhledem k současné podobě českého politického spektra za neúspěch? Jinými slovy bych se chtěla autora zeptat, jakou pozici by SPD měla v české politice mít, aby ji bylo možné považovat za úspěšnou populistickou stranu.

Navzdory některým připomínkám jsem přesvědčena, že bakalářská práce Jana Košťála splňuje nároky kladené na tento typ prací, přičemž ji navrhuji hodnotit stupněm C.

V Brně, 4.8.2021

Sylvie Bláhová